

BRUGERINDFLYDELSE & BRUGERTILFREDSHED

– VED BRUGEN AF IDRÆTSANLÆG

KNUD LARSEN

CENTER FOR FORSKNING I IDRÆT, SUNDHED OG CIVILSAMFUND - SDU

1.	INDLEDNING.....	2
2.	UNDERSØGELSENS FORMÅL OG METODE.....	3
3.	IDRÆTSANLÆGGENES FACILITETER OG STYREFORM	6
4.	BRUGERNE OG DERES AKTIVITETER.....	11
	1. Definition af begrebet brugere.....	11
	2. Hvem er brugerne.....	11
	3. Transporttid til idrætsanlægget.....	12
	4. Organisering.....	12
	5. Idrætsaktiviteterne.....	13
	6. Træningshyppighed og tidsforbrug.....	14
	7. Deltagelse i andre aktiviteter end idræt.....	15
5.	BRUGERINDFLYDELSE OG TILFREDSHED.....	17
6.	HVAD ER VIGTIGT FOR BRUGERNE.....	20
	1. Generelt for alle idrætsanlæggene.....	20
	2. Specifikt for de enkelte anlæg.....	22
7.	HVOR TILFREDSE ER BRUGERNE.....	23
	1. Generelt for alle brugerne.....	23
	2. Tilfredshed i forhold til vigtighed.....	24
	3. Hvilke forhold har betydning for den generelle tilfredshed.....	25
8.	HVILKE BRUGERE ØNSKER INDFLYDELSE.....	27
9.	SAMMENFATNING.....	28
10.	DATAMATERIALET.....	30
11.	BILAGSTABELLER.....	32

1. INDLEDNING

Brugerindflydelse på driften af idrætsanlæg er på en gang en ældre foreteelse og et relativt nyt fænomen.¹

I perioden fra den moderne idræts gennembrud i slutningen af 1800-tallet og frem til engang i 1960-erne, blev næsten alle idrætshaller og -anlæg således opført på idrætsforeningers og sportsklubbers eget initiativ, finansieret gennem lokale indsamlinger, stort frivilligt arbejde og i mange tilfælde med kommunal støtte. Der er altså en lang tradition for, at idrætsforeninger selv ejer og administrerer de idrætsfaciliteter, de benytter til deres forskellige aktiviteter.

Da det store boom i idrætsbyggeri satte ind fra begyndelsen af 1970-erne, fandt det dog først og fremmest sted i kommunalt regi. I dag ejer og driver kommunerne langt hovedparten af landets mange boldbaner og gymnastiksale, 2/3 af svømmehallerne og godt halvdelen af alle større idrætshaller.²

Siden engang i 1980-erne har stadig flere kommuner imidlertid inddraget idrætsforeninger og andre brugere (eksempelvis skoler) i styringen af de kommunale idrætsanlæg ved oprettelse af brugerbestyrelser, lokalråd og haludvalg, med større eller mindre grad af indflydelse på og ansvar for driften af anlæggene. Dette er sket som led i en generel forandring af den offentlige sektor i retning af øget decentralisering, brugerindflydelse og lokal selvforvaltning, blandt andet med det mål at opnå større brugertilfredshed, større ansvarlighed og effektivitet samt administrative lettelser.

Selv om det efter alt at dømme er blevet stadig mere almindeligt at indføre forskellige former for formaliseret brugerindflydelse på kommunale idrætsanlæg³, findes der meget lidt viden om, hvilken betydning dette har for brugernes tilfredshed med idrætsanlæggene.

En undersøgelse af brugerstyring af kommunale anlæg fra 1996⁴ konkluderer ganske vist, at såvel de berørte kommunale forvaltninger som ledelsen og de involverede idrætsforeninger overvejende betragter indførelsen af brugerbestyrelser som en succes. Undersøgelsen belyser imidlertid ikke, hvad de egentlige brugere – altså de aktive idrætsudøvere, som benytter de pågældende idrætsanlæg - mener herom, eller om de er mere tilfredse med deres idrætsanlæg efter indførelsen af brugerbestyrelserne.

Lokale- og Anlægsfonden har derfor bedt Center for Forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund ved Syddansk Universitet om at gennemføre en undersøgelse, der kan belyse hvilken betydning brugerindflydelse på idrætsanlæg – eller mangel på samme – har for de idrætsaktives tilfredshed med idrætsanlægget. Det er resultaterne af denne undersøgelse, der præsenteres i det følgende.

---

¹ Oplysningerne i dette afsnit stammer fra: Madsen, Winnie Brandt og Ibsen, Bjarne (1996): Brugerstyring på kommunale idrætsanlæg.

² Jf. Lokale- og Anlægsfondens facilitetsdatabase: www.loa-fonden.dk

³ Københavns Kommune besluttede eksempelvis at indføre brugerbestyrelser på alle sine idrætsanlæg i 2002.

⁴ Madsen, Winnie Brandt og Ibsen, Bjarne (1996): Brugerstyring på kommunale idrætsanlæg.

2. UNDERSØGELSENS FORMÅL OG METODE

Formålet med undersøgelsen er som nævnt at belyse, hvilken betydning brugerindflydelse på idrætsanlæg har for de idrætsaktives tilfredshed med anlægget. Undersøgelsen er derfor tilrettelagt som et komparativt studie, dvs. hvor brugertilfredsheden i idrætsanlæg med brugerindflydelse sammenlignes med brugertilfredsheden i idrætsanlæg uden brugerindflydelse.

Nu findes der næppe noget idrætsanlæg, hvor brugerne kan siges at være helt uden mulighed for at øve indflydelse på forskellige område af anlæggets drift, da en enerådende ledelse uden sans for brugernes ønsker og forventninger formentlig ikke ville blive accepteret i det lange løb. ”Vi taler jo sammen om tingene”, som en halinspektør fra et kommunalt idrætsanlæg uden formaliseret brugerindflydelse udtrykte det, da han skulle beskrive det daglige samarbejde med de idrætsaktive i anlægget.

I nærværende sammenhæng har kriteriet for brugerindflydelse dog udelukkende været, at der er tale om *formaliseret* indflydelse i form af brugerbestyrelser eller lokal- og haludvalg med mere eller mindre veldefinerede opgaver og ansvarsområder i forhold til driften af anlægget, mens mulighederne for at øve indflydelse på et mere uformelt og indirekte plan ikke tages i betragtning.

Oplysningerne om brugernes tilfredshed med deres idrætsanlæg er indsamlet gennem spørgeskema-interview med aktive idrætsudøvere. For at undgå at tilfældige omstændigheder skulle påvirke resultaterne i den ene eller anden retning, er spørgeskemaundersøgelsen blevet gennemført i seks forskellige idrætsanlæg, hvoraf de tre har formaliseret brugerindflydelse, og de tre andre ikke har det. De seks anlæg og deres respektive idrætsfaciliteter, styreformer mv. er beskrevet nærmere i kapitel 3, mens der er gjort rede for det anvendte datamateriale i kapitel 10.

For at kunne belyse betydningen af brugerindflydelse for brugernes generelle tilfredshed med deres idrætsanlæg er det imidlertid nødvendigt at tage højde for en lang række andre forhold i idrætsanlægget. Eksempelvis kan brugere af et nedslidt og utidssvarende anlæg næppe antages at være mere tilfredse med forholdene, blot fordi de har et mål af formaliseret indflydelse på driften.

Det ville selvfølgelig være ideelt, hvis det var muligt at holde alle andre forhold end graden af brugerindflydelse konstant, så den ”rene” effekt af brugerindflydelsen kunne måles. Dette er naturligvis ikke muligt i praksis, da alle idrætsanlæg er forskellige. Ved udvælgelsen af de anlæg, der indgår i undersøgelsen, blev det dog tilstræbt, at de skulle ligne hinanden i så høj grad som muligt.

Desuden er brugerne af idrætsanlæggene i forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen blevet bedt om at tage stilling til henholdsvis, hvor *vigtige* de synes en lang række forhold er for dem, og hvor *tilfredse* de er med de pågældende forhold, når de benytter anlægget. På den måde bliver det muligt at perspektivere brugernes generelle tilfredshed med anlæggene i lyset af deres vurderinger af mere specifikke forhold og vilkår i det enkelte anlæg.

Alt i alt er brugerne blevet bedt om at tage stilling til 23 forskellige enkeltforhold, fordelt på syv hovedområder⁵, der må antages at have betydning for deres generelle vurdering af anlæggene:

Tilgængelighed

- Træningstidspunktet
- Beliggenhed i forhold til hjem/arbejdsplads

Idrætsaktiviteten og dens umiddelbare organisering

- Selve idrætsaktiviteten/sportsgrenen
- Instruktøren/træneren
- At kende andre, der går til aktiviteten
- At det er en klub/forening, der står for idrætsaktiviteten

Idrætsfaciliteterne

- Træningsfaciliteter
- Udstyr, redskaber og træningsmaskiner
- Omklædnings- og badefaciliteter
- Rengøring og vedligeholdelse

”Halkulturen”

- At der er rart at komme, stemningen/atmosfæren
- Forholdet til andre brugere af idrætsanlægget
- At der er andre idrætstilbud i idrætsanlægget
- At der foregår andet end idræt i anlægget (fx koncerter)

Service og personale

- At der er personale i hallen/på anlægget
- At service-niveauet er højt

Forsamlings- og fortæringsmuligheder

- Opholdsrum/klublokaler
- Cafeteria/restaurant
- Kiosk/automater

Brugerindflydelse

- Indflydelse på træning og øvelser
- Indflydelse på træningstidspunktet
- Indflydelse på lokalefordelingen
- Indflydelse på driften af idrætsanlægget som helhed

---

⁵ De syv hovedområder har udkrystalliseret sig på baggrund af en såkaldt faktoranalyse: Principal Component Analysis i SPSS, af de 23 enkeltforhold brugerne er blevet bedt om at tage stilling til. Sammenhængen viser sig som en overensstemmelse i besvarelsesmønsteret for de enkeltforhold, der er grupperet i de respektive hovedområder. Hvis en bruger eksempelvis anser et højt serviceniveau for meget vigtigt, vil vedkommende også typisk anse det for meget vigtigt, at der er personale i anlægget.

Da undersøgelsen er den første af sin art, er det ikke givet, at der er blevet spurgt til alle relevante forhold. Et af de forhold, som undervejs i undersøgelsen viste sig at have betydning for brugernes tilfredshed, er antallet af aflysninger i forbindelse med afholdelse af elitesportsarrangementer og kulturarrangementer af forskellige art i idrætsanlæggene, idet flere brugere har skrevet kritiske bemærkninger herom i spørgeskemaet.

3. IDRÆTSANLÆGGENES FACILITETER OG STYREFORM

De seks idrætsanlæg, som endte med at indgå i undersøgelsen, er udvalgt fra en pulje med ca. 25 potentielle deltagere⁶. Den endelige udvælgelse blev foretaget under hensyntagen til anlæggenes styreform, deres størrelse, standard og karakter – herunder at der var svømmehal. Desuden skulle halinspektøren i anlægget naturligvis være villig til at deltage og til at bidrage til undersøgelsens gennemførelse.

Af hensyn til undersøgelsens geografiske repræsentativitet, er idrætsanlæggene udvalgt fra tre forskellige områder: to fra landkommuner, to fra mellemstore bykommuner i provinsen og to fra bykommuner i det storkøbenhavnske område (se Tabel 1).

Tabel 1. Idrætsanlæggenes fordeling på styreform og geografisk område.

	Landkommune	Bykommune i provinsen	Bykommune i Storkøbenhavn
Anlæg med brugerindflydelse	Alhede-Hallerne	Varde Fritidscenter	Kildeskovshallen
Anlæg uden brugerindflydelse	Fladså Hallen	Kalundborghallerne	Hørsholm Idrætspark

Anlæggene indeholder som nævnt alle en svømmehal, og de rummer desuden typisk flere forskellige idrætshaller og andre indendørs idrætsfaciliteter i form af eksempelvis gymnastiksale, skydeanlæg og motionscentre. De fleste af dem råder også over udendørs faciliteter som fodbold- og håndboldbaner. I alle anlæg er der endvidere cafeteria og/eller café/restaurant, ligesom mange af dem har faciliteter til andre kulturelle formål – eksempelvis teater – samt klublokaler og lokaler til møder, kurser og konferencer mv. Selv om der er mange fællestræk, er idrætsanlæggene samtidig også hver især helt unikke, såvel med hensyn til den konkrete kombination af idrætslige og andre faciliteter som med hensyn til deres udformning og indretning.

Noget tilsvarende kan for så vidt siges om deres styreform og grad af brugerindflydelse. Selv om tre af idrætsanlæggene har det tilfælles, at de har formaliseret brugerindflydelse, og de tre andre har det tilfælles, at de ikke har formaliseret brugerindflydelse, så er de også indbyrdes ret forskellige i denne henseende. I et af anlæggene med formaliseret brugerindflydelse har brugerne således afgørende indflydelse på alle væsentlige aspekter af anlæggets drift (Alhede-Hallerne), mens de i et andet kun har mulighed for at øve indflydelse på begrænsede områder af driften (Kildeskovshallen). Omvendt kan brugerne af et af de anlæg, der ikke har nogen formaliseret brugerindflydelse i form af brugerråd og lignende, trods alt øve en vis indflydelse på driften i kraft af, at idrætssamvirket i kommunen er repræsenteret i anlæggets bestyrelse (Hørsholm Idrætspark). I et andet af disse anlæg er det til gengæld mere begrænset, hvad brugerne har af sådanne indirekte påvirkningsmuligheder (Kalundborghallerne).

⁶ En stor tak skal i den forbindelse rettes til Karl-Åge Søtoft, idrætskoordinator i Solrød Idrætscenter og formand for Teknik- og Miljøudvalget i Halinspektørforeningen, der tog sig tid til at udarbejde en liste med ca. 25 mulige anlæg til undersøgelsen.

I det følgende beskrives de seks idrætsanlægs respektive idrætsfaciliteter mv. og styreformer mere udførligt.

Alhede-Hallerne

Alhede-Hallerne er beliggende i byen Frederiks i Karup Kommune. Anlægget er opført i flere etaper siden 1969, hvor den første idrætshal blev indviet, og består i dag af to idrætshaller, en svømmehal samt et kulturcenter. I tilknytning til anlægget findes desuden et antal udendørs fodboldbaner, der ejes og drives af Karup Kommune, men hvor de dertil knyttede bade- og omklædningsfaciliteter er placeret i selve anlægget. Endvidere rummer anlægget et cafeteria samt diverse møde- og klublokaler.

Alhede-Hallerne er organiseret som en selvejende institution, stiftet i 1967 af foreninger med tilknytning til Frederiks i Karup Kommune. Midler til opførelse af faciliteter og til anskaffelse af inventar og materiel tilvejebringes ved indsamlinger og frivilligt arbejde, ved tilskud fra Karup Kommune, ved lejeindtægter fra udlejning af faciliteterne, samt ved tildeling af midler fra fonde mv., og ved belåning af ejendommen.

Repræsentantskabet er institutionens øverste myndighed og træffer alle væsentlig beslutninger vedrørende anlæggets drift. Hver af de til institutionen tilsluttede foreninger vælger to medlemmer til repræsentantskabet, mens byrådet i Karup Kommune vælger et medlem. Andre foreninger kan opnå ret til at blive repræsenteret, hvis de godkendes af repræsentantskabet. Repræsentantskabet vælger af sin midte en bestyrelse på seks medlemmer herunder en formand. Bestyrelsen ansætter det nødvendige personale. Den daglige ledelse forestås af halinspektøren efter de af bestyrelsen fastsatte retningslinjer. Fordelingen af anlæggets lokaler og faciliteter til de tilknyttede foreninger sker én gang årligt. ”Hævdvundne rettigheder” er i den sammenhæng et afgørende princip, således at træningstider mv. kun kan ændres, hvis de pågældende foreninger selv ønsker det. I forbindelse med udlejning af lokaler til institutioner, skoler og private arrangementer mv., der indebærer aflysninger af ordinære træningstider, er det halinspektøren, som træffer beslutning herom.

Varde Fritidscenter

Varde Fritidscenter er beliggende i Varde by i Varde Kommune. Anlægget er opført i flere etaper siden 1978, og består af en svømmehal, en bowlinghal med billardlokale, to idrætshaller og et udendørsanlæg med baner til fodbold, tennis, beachvolley og petanque. Der findes endvidere saunaer, solarier, motionsrum og bordtennislokale, samt klublokaler og lokaler til møder, konferencer og kurser mv. Anlægget indeholder desuden såvel en café som et cafeteria.

Varde Fritidscenter er en del af den selvejende institution ”Idræts- og Fritidssamvirke i Varde Kommune”. IFV blev stiftet i 1977 og har til formål at varetage driften af idrætsanlæggene i Varde Kommune. Der indgår i alt 7 idrætsanlæg i denne konstruktion, hvoraf det dog kun er Varde Fritidscenter, som er med i undersøgelsen. Hvert enkelt anlæg har et lokaludvalg, som i samarbejde med den stedlige halinspektør er ansvarlig for anlæggets drift, herunder styring af økonomien inden for de rammer, der er fastlagt af IFV. Lokaludvalget afholder mindst to møder årligt og ellers efter behov. Blandt opgaverne er fordeling af lokaler og anlæg til de forskellige brugergrupper samt udarbejdelse af forslag til forbedring og vedligeholdelse af anlægget. Hver forening og andre brugere (fx ungdomsskoler og daginstitutioner) af det

pågældende anlæg, har ret til at stille et medlem til lokaludvalget. Foreninger med forskellige aktiviteter kan stille et medlem per aktivitet. Lokaludvalget vælger af sin midte en formand ved simpelt stemmeflertal, og denne indgår som medlem i IFV's samlede bestyrelse. I IFV's bestyrelse sidder ud over formændene for de respektive lokaludvalg, tre personer valgt af Varde Byråd, en person som repræsenterer DSI (De Samvirkende Idrætsforeninger i Varde Kommune) samt to personer – herunder formanden - valgt af institutionens repræsentantskab. IFV's bestyrelse har det overordnede ansvar for driften af den selvejende institution, og har siden 2003 haft en aftale med Varde Kommune om kontraktstyring.

Kildeskovshallen

Kildeskovshallen ligger i Gentofte by i Gentofte Kommune. Anlægget er opført i tre etaper siden 1966-69 og rummer i dag en svømmehal med fem bassiner, to idrætshaller og fire idrætssale, der blandt andet benyttes til bordtennis, kampsport og styrketræning, samt en gymnastiksal. Desuden er der et fitnesscenter og en fysioterapi foruden diverse møde- og klublokaler. I hallen findes også en café/restaurant. Der er ingen udendørsfaciliteter knyttet til anlægget.

Kildeskovshallen er et kommunalt ejet anlæg, hvor det er kommunalbestyrelsens kultur- og fritidsudvalg, der stiller opgaverne og beslutter de overordnede mål og rammer for driften af anlægget. Ansvar for hallens økonomi, personale og daglige drift er uddelegeret til halinspektøren, som sammen med det øvrige ledelsesteam tillige har ansvaret for hallens videre udvikling og for større vedligeholdelsesarbejder og moderniseringer.

Der findes et haludvalg ("Haludvalget under sammenslutningen af idrætsforeninger i Gentofte Kommune") med Kildeskovshallen og gymnastiksale på Kildegård Gymnasium og i Gentofte Kommunes skoler som område. Haludvalgets formål er at varetage idrættens interesser som brugere i forhold til Gentofte Kommune, og skal blandt andet foretage fordeling af lokaler og tider til idrætsformål i de pågældende haller og sale samt andre opgaver i forbindelse hermed. Desuden skal haludvalget på eget initiativ beskæftige sig med emner og temaer knyttet til idrættens brug af indendørs faciliteter. Haludvalgets medlemmer består af en repræsentant for hver af de klubber/afdelinger, der er brugere af de pågældende haller og sale og er medlem af SIG ("Sammenslutningen af idrætsforeninger i Gentofte Kommune"). Haludvalgets formand udpeges af SIG. Haludvalget afholder mindst fire møder årligt, hvoraf et af møderne angår fordelingen af lokaler og træningstider. Beslutninger træffes ved almindeligt stemmeflertal, idet der dog i forbindelse med fordelingsspørgsmål skal være tilslutning fra en bred kreds af de klubber, der er brugere af de pågældende lokaler. Klager over haludvalgets afgørelser kan indbringes for SIG's bestyrelse, men hvis der ikke kan opnås bred enighed, træffer Gentofte Kommune den endelige afgørelse.

Fladså Hallen

Fladså Hallen er beliggende i Mogenstrup by i Fladså Kommune. Den er opført i 1974 og består af idrætshal, svømmehal, skydebaneanlæg, samt motions- og genoptræningscenter. Desuden er der i forbindelse med hallen et udendørs anlæg bestående af fodboldbaner, håndboldbaner og en beachvolleybane. Der findes endvidere sauna, solarium, samt café og selskabslokaler i anlægget.

Fladså Hallen er opført af Fladså Kommune, og er organiseret som en selvejende institution. Som medlemmer af institutionen optages både personer, institutioner, foreninger og selskaber mv. Institutionen ledes af en bestyrelse bestående af 9 medlemmer, hvoraf 5 medlemmer – herunder formanden – vælges på institutionens generalforsamling, mens 4 medlemmer vælges af Fladså Kommunalbestyrelse. Fladså Kommune har i kraft af institutionens vedtægter sikret sig væsentlig indflydelse på driften af anlægget. Dels skal forretningsordnen for bestyrelsens arbejde godkendes af Fladså Kommunalbestyrelse, og dels har de af kommunalbestyrelsen udpegede medlemmer vetoret over for beslutninger om økonomiske dispositioner af en vis størrelsesorden (pt. 100.000 kr.). Hallens daglige ledelse varetages af halinspektøren i samråd med formanden for institutionens bestyrelse. Der er ingen formaliseret brugerindflydelse i form af brugerråd, lokalråd og lignende. Beslutninger om lokalefordelingen til de klubber, foreninger og institutioner mv., der benytter anlægget fast, træffes af Fladså Kommunes Folkeoplysningsudvalg på baggrund af indkomne ansøgninger og ellers af halinspektøren.

Hørsholm Idrætspark

Hørsholm Idrætspark er beliggende i Rungsted Kyst i Hørsholm Kommune. Anlægget er bygget i flere tempi siden 1961, hvor Hørsholm Hallen blev opført, og består i dag ud over boldhallen af en skøjtehal, der kom til i 1971, og en svømmehal opført i 1978. Anlægget indeholder endvidere bokse- og billardlokaler, et vægttræningslokale, skydeanlæg og et solarium samt cafeteria og diverse møde- og klublokaler. I tilknytning til anlægget findes desuden en række udendørsfaciliteter i form af fodboldbaner, baner til baseball og softball, samt til skaterhockey og petanque.

Hørsholm Idrætspark er kommunalt ejet. Hørsholm Kommunalbestyrelse har det overordnede driftsansvar, der varetages gennem Hørsholm Idrætsparks Bestyrelse. Der er fem medlemmer i Idrætsparkens bestyrelse, hvoraf de tre – herunder formanden – er medlemmer af kommunalbestyrelsen. De øvrige to er udpeget af Hørsholm Idrætsunion, et fællesorgan for sportsklubber og idrætsforeninger hjemmehørende i Hørsholm Kommune. Den daglige ledelse af idrætsanlægget er uddelegeret til en idrætsschef. Fordelingen af lokaler og træningstider forestås af Idrætsparkens bestyrelse på baggrund af ansøgninger fra de foreninger og klubber, som ønsker at benytte anlægget, og effektueres af idrætsschefen. Der er ingen bruger- eller lokalråd involveret i driften, hverken for anlægget som helhed eller for de enkelte haller og faciliteter.

Kalundborghallerne

Kalundborghallerne ligger i Kalundborg by i Kalundborg Kommune. Anlægget er opført i 1978 og består af en svømmehal med tre bassiner og to idrætshaller. Den ene er en multihal til både idræt, teater og andre kulturelle arrangementer. Den anden er en opvisningshal med plads til op imod 1.000 tilskuere. Der findes desuden en mindre gymnastiksal samt solarium, motionscenter og skydeanlæg. Dertil kommer fire større eller mindre mødelokaler samt såvel en café som en restaurant. Ikke langt fra Kalundborghallerne findes et separat tennisanlæg samt to selvstændige idrætshaller, hvoraf den ene også rummer en gymnastiksal. Begge disse haller har tilknyttet udendørsfaciliteter i form af fodboldbaner.

Kalundborghallerne er et kommunalt ejet anlæg. Kommunalbestyrelsen - ved Kultur- og Fritidsudvalget - har det overordnede driftsansvar for anlægget, hvis daglige ledelse er uddelegeret til halinspektøren. Fordelingen af lokaler og træningstider varetages af kommunens Folkeoplysningsudvalg på grundlag af indkomne ansøgninger og efter prioriteret indstilling fra Kalundborg Idræts Union, der er et samarbejdsudvalg for idrætsforeninger og sportsklubber hjemmehørende i Kalundborg Kommune. KIU har i øvrigt mulighed for at stille forslag til Kultur- og Fritidsudvalget om driften af de kommunale idrætsanlæg, men har ingen formel høringsret i forhold til udvalgets dispositioner. Der findes ikke bruger- eller lokaludvalg i Kalundborghallerne eller i nogen af kommunens øvrige haller og idrætsanlæg.

4. BRUGERNE OG DERES AKTIVITETER

4.1. Definition af begrebet brugere

I forbindelse med idrætsanlæg og –haller anvendes udtrykket ”brugere” ofte som betegnelse for foreninger, skoler og andre institutioner, der på den ene eller anden måde benytter sig af faciliteterne. Her anvendes udtrykket mere snævert som betegnelse for personer, der dyrker frivillig idræt i anlæggene og desuden er 16 år eller derover.

I virkeligheden er kredsen af brugere selvfølgelig væsentligt større. Dels benyttes anlæggene af børn og unge under 16 år, der ikke indgår i undersøgelsen, dels benyttes de til andre formål end aktiv idrætsudøvelse så som koncerter, fester og andre kulturelle arrangementer samt til elitesportskonkurrencer og -stævner, der overværes af tilskuere, som ikke nødvendigvis selv er idrætsaktive i anlæggene. Det er med andre ord kun et afgrænset udsnit af den samlede brugerreds’ synspunkter og vurderinger, der belyses i undersøgelsen.

4.2. Hvem er brugerne

Brugerne af de seks idrætsanlæg udgør et meget bredt udsnit af den voksne befolkning⁷. Der er omtrent lige mange mænd og kvinder, som benytter dem, både samlet set, og når man ser på fordelingen i de enkelte anlæg (se Tabel 2).

Tabel 2. Andel af mænd og kvinder i de respektive idrætsanlæg (i pct.)

N= 930	Al hede	Var de	Kilde skov	Flad så	Hørs holm	Ka lund borg	Alle
Mand	53	55	48	46	56	46	51
Kvinde	47	45	52	54	44	54	49
I alt	100	100	100	100	100	100	100

Også aldersmæssigt ligner brugerne ganske godt den øvrige befolkning. Der er dog lidt flere yngre voksne (25-44 år) og midaldrende (45-64 år) og nogen færre ældre (65 år og derover) blandt dem end i befolkningen som helhed.

Tabel 3. Andel af forskellige aldersgrupper i de respektive idrætsanlæg (i pct.)

N= 928	Al hede	Var de	Kilde skov	Flad så	Hørs holm	Ka lund borg	Alle
Under 16 år	1	4	1	1	2	3	2
16 - 24 år	13	15	11	7	10	6	11
25 - 44 år	31	44	42	41	27	40	39
45 - 64 år	36	27	33	40	39	43	35
65 år og derover	19	10	13	11	22	8	13
I alt	100	100	100	100	100	100	100

⁷ Alders- og kønsfordelingen i hele den voksne befolkning, er vist i tabel 15 og tabel 16.

Brugernes alderssammensætning varierer noget fra anlæg til anlæg. Der er således en del flere yngre og midaldrende voksne blandt brugerne i Fladså Hallen og Kalundborghallerne, mens der omvendt er en del flere ældre i Hørsholm Idrætspark og Alhede-Hallerne (se Tabel 3)

Erhvervsmæssigt afviger brugerne heller ikke meget fra landsgennemsnittet. Der er nogen flere højere funktionærer og mellemfunktionærer samt nogen færre ufaglærte arbejdere blandt brugerne af idrætsanlæggene, men ellers er der ikke den store forskel. Sammensætningen varierer dog noget fra anlæg til anlæg, hvilket formentlig afspejler forskellene i befolkningsgrundlaget i de respektive lokalområder. Der er eksempelvis væsentlig flere selvstændige og pensionister i Hørsholm Idrætspark, og nogen flere lavere funktionærer og faglærte arbejdere i Fladså Hallen end i de øvrige anlæg (se Bilagstabel 1).

4.3. Transporttid til idrætsanlægget

Langt de fleste brugere bor relativt tæt på det idrætsanlæg, hvor de dyrker deres aktiviteter. 52 pct. anvender således højst 10 minutter på at komme hjemmefra og hen til anlægget, mens 35 pct. bruger mellem 11 og 19 minutter. Kun 3 pct. anvender normalt en halv time eller mere på transport (jf. Tabel 4).

Tabel 4. Transporttid fra hjemmet til idrætsanlægget (i pct.)

N= 934	Al hede	Var de	Kilde skov	Flad så	Hørs holm	Ka lund borg	Alle
Op til 10 min.	52	67	38	51	49	51	52
11-19 min.	42	21	43	40	32	38	35
20-29 min.	6	11	13	7	12	10	10
30 min. eller mere	0	1	6	2	7	1	3
I alt	100	100	100	100	100	100	100

Der er ikke den store forskel på idrætsanlæggene i denne henseende, men der er dog lidt flere med længere transporttid blandt brugerne af Kildeskovshallen og af Hørsholm Idrætspark. De anlæg, der ligger i det storkøbenhavnske område, synes altså at dække et noget større opland end de anlæg, der ligger i landkommuner og provinsbyer.

4.4. Organisering

Man skelner normalt mellem to hovedgrupper af idrætsudøvere: dels aktive, der dyrker idræt som medlemmer af sportsklubber og idrætsforeninger, dels aktive, der dyrker idræt på egen hånd.

Hovedparten af idrætsanlæggenes brugere er organiserede idrætsudøvere, dvs. dyrker idræt som medlemmer af klubber og foreninger. Da der indgår en svømmehal i alle undersøgelsens seks idrætsanlæg, som man i større eller mindre udstrækning kan få adgang til ved blot at betale entré, benyttes de imidlertid også af mange såkaldt uorganiserede idrætsudøvere. Flere af anlæggene rummer desuden motionscentre, som enten er kommercielt (fx Kildeskovshallen) eller kommunalt (fx Kalundborghallerne) drevne, og de benyttes derfor også af udøvere, som ikke er medlemmer af en klub eller forening. I enkelte af

idrætsanlæggene er der endvidere mulighed for at leje eksempelvis badmintonbaner og bordtennisborde på timebasis (fx Varde Fritidscenter), uden at der kræves foreningsmedlemskab.

Alt i alt er 65 pct. af undersøgelsens brugere organiserede idrætsudøvere, mens 35 pct. er uorganiserede. Der er også en mindre gruppe (12 pct.), som benytter anlæggene både til organiserede og uorganiserede aktiviteter – typisk svømning.

Tabel 5. Andel af organiserede og uorganiserede idrætsudøvere i anlæggene (i pct.)

N= 940	Al hede	Var de	Kilde skov	Flad så	Hørs holm	Ka lund borg	Alle
Organiserede idrætsudøvere	48	79	42	64	71	87	65
Uorganiserede idrætsudøvere	52	21	58	36	29	13	35
I alt	100	100	100	100	100	100	100

Andelen af henholdsvis organiserede og uorganiserede idrætsudøvere varierer en hel del fra anlæg til anlæg. Som det ses af Tabel 5, er langt de fleste af Kalundborghallernes brugere organiserede idrætsudøvere (87 pct.), mens noget over halvdelen af Kildeskovshallens brugere er uorganiserede (58 pct.). Hertil skal dog bemærkes, at der er tale om fordelingen blandt de brugere, der har deltaget i undersøgelsen, hvilket ikke nødvendigvis svarer til den faktiske andel af organiserede og uorganiserede idrætsudøvere i de respektive idrætsanlæg.

4.5. Idrætsaktiviteterne

Da alle seks idrætsanlæg som nævnt indeholder en svømmehal – med offentlig adgang mod entré – er det naturligt, at der er en høj andel af svømmere blandt brugerne. Mere end hver tredje (39 pct.) dyrker således kun svømning – heraf langt de fleste uorganiseret (31 pct.) - men mange dyrker også svømning ved siden af andre idrætsaktiviteter i idrætsanlægget (16 pct.). Alt i alt dyrker over halvdelen af idrætsudøverne svømning i et eller andet omfang (55 pct.).

Ellers er det først og fremmest fodbold (12 pct.), styrketræning (12 pct.), gymnastik (12 pct.), badminton (10 pct.) og håndbold (10 pct.), som dyrkes af større andele af idrætsudøvere, men der er registreret aktive inden for i alt 21 forskellige aktiviteter (se Tabel 6).

Langt de fleste dyrker kun en enkelt aktivitet (71 pct.), men der er også aktive, som dyrker to (20 pct.) eller flere idrætsgrene (9 pct.). De flerstrengede idrætsudøvere dyrker typisk enten svømning eller styrketræning og spinning mv. som den ene af deres aktiviteter.

Det er som nævnt især svømning (41 pct.), der dyrkes af uorganiserede idrætsudøvere, men der er også større andele, som dyrker styrketræning (4 pct.) og spinning mv. (2 pct.) uden at være medlem af en forening, hvilket afspejler, at der findes kommercielt og kommunalt drevne motionscentre i flere af anlæggene.

Denne opgørelse er naturligvis kun et øjebliksbillede af aktiviteterne på det tidspunkt, hvor undersøgelsen blev gennemført, ikke en præcis kortlægning af hvad der foregår i anlæggene i årets løb.

Tabel 6. Andel der dyrker forskellige idrætsgrene som hhv. medlem af sportsklub/forening og som uorganiseret (i pct.).

N= 940	Som medlem af sportsklub/forening	Uorganiseret	I alt
Svømning	14,4	41,0	55,4
Fodbold	12,4	0	12,4
Styrketræning, vægttræning	7,3	4,4	11,7
Gymnastik	10,6	0,9	11,5
Badminton	9,5	0,8	10,3
Håndbold	10,0	0	10,0
Anden idræt/sportsgren	4,8	1,7	6,5
Spinning, løbebånd og lignende	3,1	1,9	5,0
Tennis	3,8	0,2	4,0
Skydning	2,3	0	2,3
Kampsport	2,1	0	2,1
Aerobic, workout og lignende	1,4	0,6	2,0
Basketball	1,5	0	1,5
Andet boldspil for hold	1,3	0	1,3
Yoga, afspænding, meditation	0,6	0,7	1,3
Volleyball	0,9	0	0,9
Billard	0,5	0,4	0,9
Bordtennis	0,3	0,1	0,4
Andet individuelt boldspil	0,1	0,2	0,3
Moderne dans, afrikansk dans mv.	0,3	0	0,3
Folkedans	0,2	0	0,2
I alt	87,4	52,9	140,3

Note: Andelen af udøvere overstiger 100 pct., fordi mange dyrker mere end én aktivitet.

Der er i øvrigt altovervejende tale om idrætsaktiviteter, som foregår indendørs, men da flere af anlæggene råder over forskellige udendørsfaciliteter, er der selvsagt også idrætsudøvere, som dyrker udendørs aktiviteter – eksempelvis fodbold og tennis.

4.6. Træningshyppighed og tidsforbrug

Langt de fleste brugere træner mindst én gang om ugen i idrætsanlæggene. Godt halvdelen træner således to eller flere gange om ugen, mens hver tredje træner en enkelt gang om ugen (se Tabel 7).

Tabel 7. Hvor hyppigt dyrker udøverne idræt i idrætsanlæggene (i pct.)

N= 929	Organiseret	Uorganiseret	Alle
To eller flere gange om ugen	62	41	55
En gang om ugen	31	36	32
En til tre gange om måneden	4	13	7
Sjældnere	3	10	6
I alt	100	100	100

Spredningen er noget større, når man ser på tidsforbruget. Brugerne anvender i gennemsnit mellem to og tre timer om ugen på deres idrætsaktiviteter i anlæggene. Men knap hver tredje – især uorganiserede svømmere – er kun aktiv én time om ugen, mens næsten lige så mange bruger mindst fire timer – især organiserede udøvere af boldspil (fodbold, håndbold og badminton) og kampsport samt både organiserede og uorganiserede udøvere af svømning, styrketræning og spinning mv. (se Tabel 8).

Tabel 8. Hvor meget tid bruger udøverne normalt om ugen på idræt i idrætsanlæggene (i pct.)

N= 920	Organiseret	Uorganiseret	Alle
Ca. 1 time	20	48	30
Ca. 2 timer	27	26	26
Ca. 3 timer	20	12	17
Ca. 4 timer	15	7	13
Ca. 5 timer eller mere	18	7	14
I alt	100	100	100

Organiserede idrætsudøvere træner typisk oftere i idrætsanlæggene end uorganiserede, og de bruger normalt også flere timer om ugen på deres aktiviteter, selv om der naturligvis er store individuelle forskelle. Dette gælder uanset hvilket idrætsanlæg, der er tale om. Variationerne i træningshyppighed (se Bilagstabel 2) og tidsforbrug fra anlæg til anlæg (se Bilagstabel 3) skyldes således næsten udelukkende, at brugersammensætningerne er forskellige, ikke lokale forhold som sådan.

4.7. Deltagelse i andre aktiviteter end idræt

Hovedparten af brugerne - 66 pct. - går også til andre aktiviteter end idræt i anlæggene. Ikke mindst opvisninger, kampe og stævner er populære, men også fester, møder og kulturelle arrangementer - eksempelvis koncerter - appellerer til ganske mange (se tabel 9).

Tabel 9. Andel, der går til andre aktiviteter end idræt i anlæggene (i pct.).

N= 940	Al hede	Var De	Kilde skov	Flad så	Hørs holm	Kalund borg	Alle
Overværer opvisninger, kampe, stævner	30	60	18	44	42	47	41
Deltager i fester og lignende	38	52	12	31	33	32	34
Går til møder og lignende	31	38	20	38	27	40	33
Deltager i kulturelle arrangementer	28	32	11	39	9	46	27
Andet	11	29	14	22	19	15	19
Går til mindst én anden aktivitet end idræt	57	80	39	75	64	81	66

Der er stor forskel på de enkelte idrætsanlæg både med hensyn til hvor mange brugere, der overhovedet går til sådanne aktiviteter, og med hensyn til hvilke typer af aktiviteter de går til. Samlet set deltager dobbelt så mange af Kalundborghallernes, Varde Fritidscenters og Fladså Hallens brugere i andre aktiviteter end idræt, som af Kildeskovshallens brugere. I Varde Fritidscenter er der rigtig mange, som overværer opvisninger, kampe og stævner, mens man i

Alhede-Hallerne især er tilbøjelige til at deltage i fester og lignende. Interessen for at deltage i forskellige kulturelle arrangementer topper i Kalundborghallerne og i Fladså Hallen.

Noget af forskellen – men langt fra det hele - skyldes variationerne i brugersammensætningen fra anlæg til anlæg, idet organiserede idrætsudøvere er væsentligt mere interesseret i at gå til sådanne aktiviteter end uorganiserede idrætsudøvere. I alt har 46 pct. af de uorganiserede idrætsudøvere – hvilket trods alt må siges at være en ganske høj andel – og 77 pct. af de organiserede idrætsudøvere angivet, at de går til andre aktiviteter end idræt (se Bilagstabel 4).

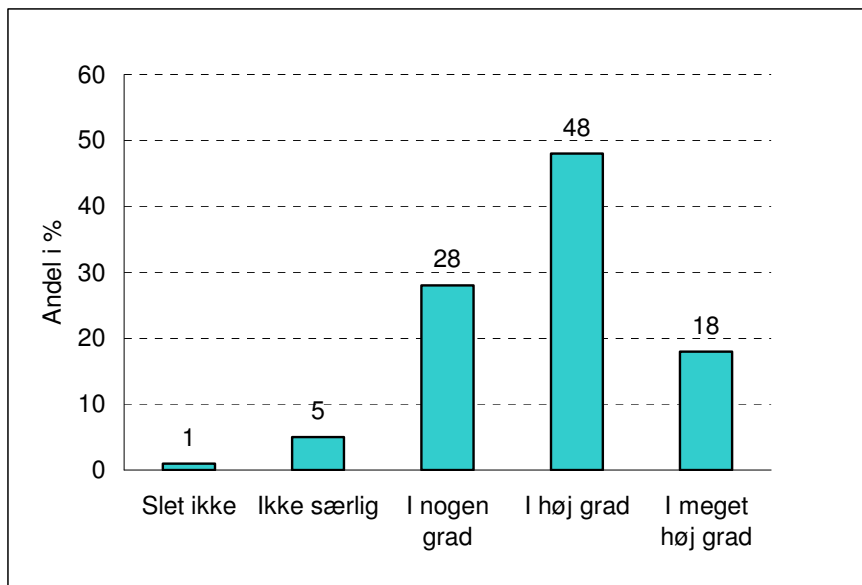
Denne opgørelsen vidner om noget af det åbenbart ganske omfattende sociale og kulturelle liv, der udfolder sig i anlæggene ved siden af de idrætslige aktiviteter, men også om store indbyrdes forskelle fra anlæg til anlæg i denne henseende. Undersøgelsen kan dog ikke svare på, om der reelt er forskel på brugernes interesse for at gå til sådanne aktiviteter i de forskellige anlæg, eller om det i virkeligheden er forskelle i udbuddet af arrangementer, der er forklaringen.

5. BRUGERINDFLYDELSE OG BRUGERTILFREDSHED

Da der ikke findes noget almengyldigt kriterium for hvilken standard og kvalitet, der er ønskelig eller acceptabel, er det naturligvis vanskeligt, for ikke at sige umuligt for brugerne, at svare "objektivt" på spørgsmålet om, hvor tilfredse de er med deres "idrætsanlæg som helhed". Brugernes svar er således altid subjektive. Det vil med andre ord sige, at de har svaret både ud fra deres egne ønsker og forventninger til faciliteterne og service-ydelserne – og ud fra faciliteterne og service-ydelserne i sig selv.

Som det ses af Figur 1, er brugerne af de seks idrætsanlæg generelt ganske godt tilfredse med de faciliteter, de benytter til deres aktiviteter. I alt giver 66 pct. af dem således udtryk for, at de i høj grad eller i meget høj grad er tilfredse med "idrætsanlægget/hallen som helhed", mens 28 pct. i nogen grad er tilfredse. Kun 6 pct. af brugerne er decideret utilfredse, idet 5 pct. ikke er særlig tilfredse, og 1 pct. slet ikke er tilfredse.

Figur 1. Hvor tilfredse er brugerne med idrætsanlægget/hallen som helhed (i pct.)?

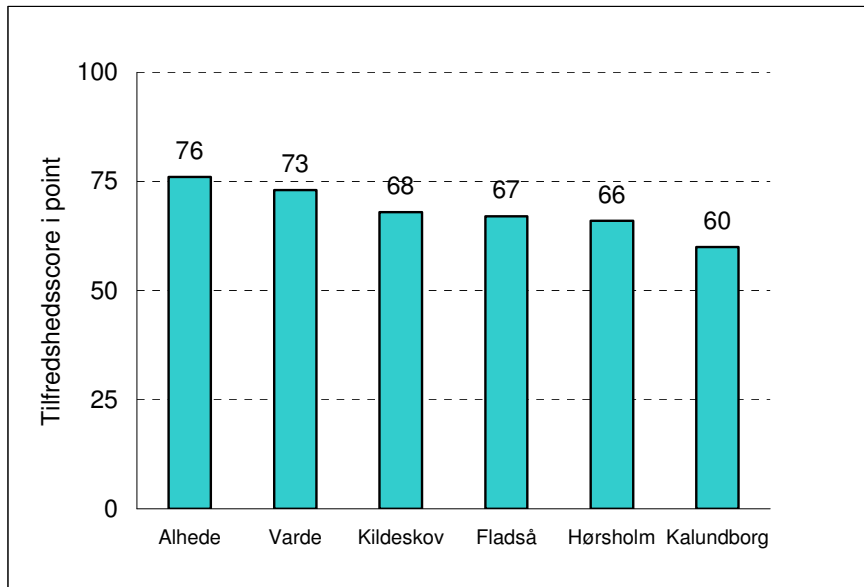

For at gøre det lettere at sammenligne resultaterne fra anlæg til anlæg, er svarfordelingen i det følgende omregnet til en såkaldt "tilfredshedsscore", hvor de fem svarmuligheder er givet henholdsvis 100, 75, 50, 25 eller 0 point. En score på 100 point angiver således, at alle brugerne har svaret "i meget høj grad tilfreds", mens en score på 0 point angiver, at alle brugere har svaret "slet ikke tilfreds". Beregnet på denne måde, opnår idrætsanlæggene samlet set en tilfredshedsscore på 69 point ud af 100 mulige.

Tilfredsheden er udpræget i alle idrætsanlæggene, men der er samtidig også nogle interessante forskelle. Som det fremgår af Figur 2, er brugerne af de tre idrætsanlæg, som har formaliseret brugerindflydelse, således generelt mere tilfredse med forholdene i deres idrætsanlæg, end brugerne af de tre idrætsanlæg, der ikke har formaliseret brugerindflydelse. Tilfredsheden er

især stor blandt brugerne af Alhede-Hallerne (76 point) og af Varde Fritidscenter (73 point), mens brugerne af Kildeskovshallen (68 point) kun er marginalt mere tilfredse end brugerne af Fladså Hallen (67 point) og Hørsholm Idrætspark (66 point). Brugere af Kalundborghallerne er den gruppe af idrætsudøvere, som er mindst tilfredse (60 point) med deres idrætsanlæg.

Figur 2. Hvor tilfredse er brugerne med de respektive idrætsanlæg/haller som helhed (i point)?

Det er i øvrigt interessant at organiserede idrætsudøvere, der som tidligere nævnt er de mest intensive brugere af anlæggene, generelt er lidt mindre tilfredse (67 point) med forholdene end uorganiserede idrætsudøvere (72 point).

Der er dog forskel på de enkelte idrætsanlæg i denne henseende. I Alhede-Hallerne, Varde Fritidscenter og Kalundborghallerne er organiserede idrætsudøvere generelt mere tilfredse end uorganiserede, mens det forholder sig modsat i Kildeskovshallen, Fladså Hallen og Hørsholm Idrætspark (se Tabel 10).

Tabel 10. Hvor tilfredse er organiserede og uorganiserede idrætsudøvere med idrætsanlægget/hallen som helhed (i point).

N= 870	Al hede	Var De	Kilde skov	Flad så	Hørs holm	Ka lund borg	Alle
Organiserede idrætsudøvere	78	74	61	64	61	61	67
Uorganiserede idrætsudøvere	73	72	72	72	79	58	72
Alle	76	73	68	67	66	60	69

Dette kan naturligvis være udtryk for reelle forskelle på kvaliteten af de respektive faciliteter i de forskellige anlæg. Da hovedparten af de uorganiserede brugere kun dyrker svømning, kan

---

forklaringen eksempelvis være, at der er objektive forskelle i svømmehallernes standard i de respektive anlæg. Hvorvidt dette er tilfældet eller ej, er der dog ikke mulighed for at belyse.

Selv om der altså umiddelbart synes at være en positiv sammenhæng mellem formaliseret brugerindflydelse på den ene side og høj brugertilfredshed på den anden, kan man dog ikke med sikkerhed slutte, at det er den formaliserede brugerindflydelse, der i sig selv er *årsagen* til den højere tilfredshed i de pågældende anlæg. Det må tværtimod antages, at mange andre forhold end mulighederne for at øve indflydelse på driften af anlæggene, påvirker brugernes helhedsindtryk.

Inden der kan tages stilling til betydningen af formaliseret brugerindflydelse, er det derfor nødvendigt at belyse, hvordan brugerne af de respektive idrætsanlæg vurderer de i alt 23 forskellige enkeltforhold, som de blev spurgt om i spørgeskemaundersøgelsen.

Variationerne i brugernes generelle tilfredshed med anlæggene kan således skyldes, at disse forhold reelt ("objektivt") er bedre i de anlæg, der har formaliseret brugerindflydelse, end i de anlæg, som ikke har formaliseret indflydelse.

Forskellene i brugernes helhedsvurdering fra anlæg til anlæg kan imidlertid også være udtryk for, at de har forskellige forventninger. Hvis brugerne af et givet anlæg eksempelvis har små forventninger til anlæggets faciliteter og service-ydelser, skal der også mindre til, før de føler sig tilfredse, end hvis de har store forventninger.

Hvorvidt det er forskellige forventninger, der er årsagen til variationerne i brugernes generelle tilfredshed med deres idrætsanlæg, kan blandt andet belyses ved at undersøge, hvor *vigtige* de anser de forskellige forhold og vilkår for at være, og om der er forskel på brugernes prioriteringer i de respektive anlæg.

I de to følgende kapitler belyses derfor først, hvor *vigtige* brugerne anser de forskellige forhold og vilkår for at være, altså hvad det er de lægger vægt på, når de benytter anlæggene (kapitel 6), og derefter hvor *tilfredse* de så er med de respektive forhold og vilkår (kapitel 7).

6. HVAD ER VIGTIGT FOR BRUGERNE

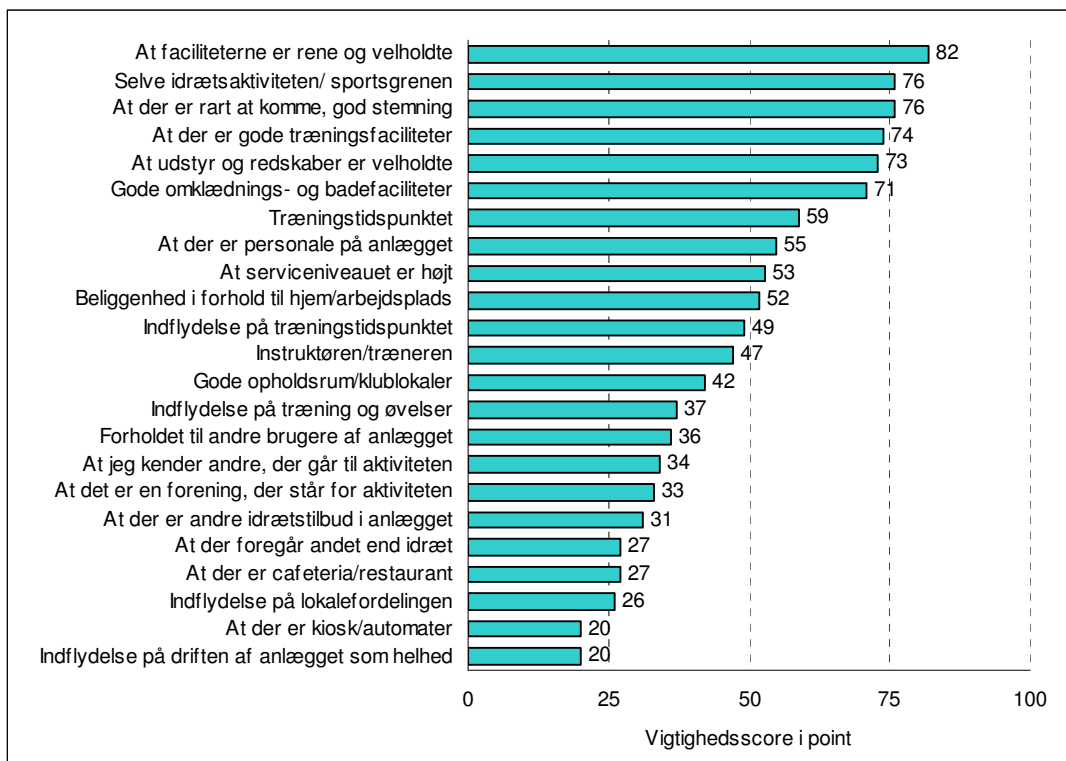
6.1. Generelt for alle idrætsanlæggene

I dette kapitel belyses nogen af de ønsker og forventninger, brugerne har til idrætsanlæggene i form af den vigtighed, de tillægger forskellige forhold. Som tidligere nævnt, er brugerne således blevet bedt om at tage stilling til hvor vigtige i alt 23 forskellige forhold er for dem, når de benytter idrætsanlægget.

Der var mulighed for at svare ”ikke vigtigt”, ”vigtigt” og ”meget vigtigt” på hver af de respektive spørgsmål. Før at gøre det lettere at sammenligne brugernes vurderinger af de forskellige forhold, er vigtigheden – på samme måde som tilfredsheden - omregnet til en skala, der går fra 0 til 100 point. En vigtighedsscore på 100 point angiver, at det er meget vigtigt, mens en score på 0 point angiver, at det ikke er vigtigt.

Som det ses af Figur 3, er der meget stor spredning med hensyn til, hvor vigtige brugerne anser de forskellige forhold for at være. Det vigtigste er ”rengøring og vedligeholdelse” (82 point), mens det mindst vigtige er ”indflydelse på driften af idrætsanlægget/hallen som helhed” (20 point)

Figur 3. Hvor vigtige synes brugerne forskellige forhold er, når de benytter idrætsanlægget (i point)?

Man skal dog være opmærksom på, at vigtighedsscoren er et gennemsnitstal for alle brugere. Der kan sagtens være mindre grupper af brugere, som betragter et område som væsentligt for dem, selv om de fleste ikke prioriterer det særlig højt. Det gælder fx tilstedeværelsen af et cafeteria eller en restaurant, som omkring hver tiende bruger (11 pct.) anser for ”meget vigtigt”, samtidig med at over halvdelen (55 pct.) vurderer det som ”ikke vigtigt”. Man kan med andre ord ikke prioriterer indsatsen på de forskellige områder uden at skele til dette.

Det er især tre hovedområder, brugerne betragter som meget vigtige: idrætsfaciliteterne, idrætsaktiviteten og dens umiddelbare organisering, samt halkulturen. Først noget længere nede på vigtighedsskalaen finder man tilgængelighed samt service og personale. Forsamlings- og fortæringsmuligheder samt brugerindflydelse er de områder, brugerne anser for mindst vigtige.

I det følgende gennemgås vigtigheden af de syv hovedområder, som de i alt 23 forskellige enkeltforhold er grupperet i, mere detaljeret.

Idrætsfaciliteterne

”Rengøring og vedligeholdelse” af idrætsfaciliteterne (82 point) er som nævnt det vigtigst af alt, men også ”træningsfaciliteter” (74 point), ”udstyr og redskaber” (73 point) samt ”bade- og omklædningsfaciliteter” (71 point) er placeret meget højt på vigtighedsskalaen. Fire ud af de seks forhold, som brugerne anser for mest vigtige, har således med faciliteternes standard og vedligeholdelse at gøre.

Idrætsaktiviteten og dens umiddelbare organisering

Det er især ”selve idrætsaktiviteten/sportsgrenen” (76 point), der scorer højt. ”Instruktøren/træneren” (47 point) er også vigtig, mens ”at kende andre, der går til aktiviteten” (34 point) og ”at det er en forening, der står for aktiviteten” (33 point) er mindre vigtigt. Der er dog markant forskel på organiserede og uorganiserede brugere i denne henseende. De idrætsudøvere, som er medlem af en sportsklub/forening tillægger således såvel instruktøren/træneren, at det er en forening, der står for aktiviteten, og at man kender andre, der går til aktiviteten, over dobbelt så stor vægt som uorganiserede idrætsudøvere (se Bilagstabel 5).

”Halkulturen”

Det er først og fremmest, ”at der er rart at komme, god stemning/atmosfære” (76 point), som er vigtigt, mens ”forholdet til andre brugere af anlægget” (36 point), ”andre idrætstilbud” (31 point) og at der foregår ”andet end idræt” (27 point), ikke spiller nogen større rolle. At brugerne tilsyneladende lægger så lidt vægt på, om der foregår andet end idræt i anlægget, er lidt overraskende i lyset af hvor mange, der oplyser, at de går til andre aktiviteter end idræt i anlæggene (jf. kapitel 4) Desuden har idrætsanlæggets indretning og udsmykning givetvis stor betydning for mange (jf. kapitel 7), men det er der desværre ikke spurgt til vigtigheden af.

Tilgængelighed

Såvel ”træningstidspunktet” (59 point) som ”beliggenheden i forhold til hjem/arbejdsplads” (52 point) er vigtigt for mange brugere. Som det fremgår af kapitel 3, bor de fleste da også relativt tæt på idrætsanlægget. I og med at brugerne allerede har valgt at dyrke deres idræt i et givent anlæg, er det imidlertid ikke noget, der har afgørende betydning for deres aktuelle brug af anlægget.

Service og personale

”At der er personale på idrætsanlægget” (55 point) og ”at serviceniveauet er højt” (53 point) hører også til de forhold, som brugerne generelt anser for vigtige. De uorganiserede brugere lægger dog gennemgående noget mere vægt på personalesynlighed og service, end de organiserede gør (se Bilagstabel 5).

Forsamlings- og fortæringsmuligheder

Det er især ”gode opholdsrum/klublokaler” (42 point), som større andele af brugerne finder er vigtigt, mens langt de fleste anser ”cafeteria/restaurant” (27 point) og ”kiosk/automater” (20 point) for mindre vigtigt. Der er dog væsentligt flere af de organiserede brugere, som lægger vægt på, at der findes sådanne faciliteter, end af de uorganiserede (se Bilagstabel 5).

Brugerindflydelse

Brugernes interesse for at øve indflydelse på forskellige områder af idrætsanlæggenes drift er generelt ikke særlig stor. Som det ses af Figur 3, er ”indflydelse på driften af idrætsanlægget som helhed” (20 point) faktisk det af alle forhold, brugerne synes er mindst vigtigt for dem, når de benytter anlægget. Heller ikke ”indflydelse på lokalefordelingen” (26 point) rangerer særlig højt på ønskelisten.

Brugernes interessen er dog noget større, når det gælder indflydelse på forhold, som er tættere på deres egen idrætsaktivitet. Især indflydelse på ”træningstidspunktet” (49 point) er noget, som relativt mange synes er vigtigt, men også indflydelse på tilrettelæggelsen af ”træning og øvelser” (37 point) har en vis betydning.

Organiserede brugere anser generelt det at have indflydelse på forskellige forhold for noget mere vigtigt end uorganiserede brugere (se Bilagstabel 5). Hvem det i øvrigt er, som ønsker indflydelse, belyses nærmere i kapitel 8.

6.2. Specifikt for de enkelte idrætsanlæg

Der viser sig kun at være meget små forskelle i brugernes prioritering af de respektive forhold fra anlæg til anlæg (se Bilagstabel 6). Uanset hvilket af de seks idrætsanlæg de færdes i, så er brugerne forbavsede enige om, hvad der er meget vigtigt, og hvad der er mindre vigtigt. Dette gælder interessant nok også, når man sammenligner hvor vigtigt brugerne i de forskellige anlæg synes det er at have indflydelse på forskellige forhold. Det er altså ikke sådan, at brugere fra anlæg med formaliseret brugerindflydelse lægger større vægt herpå end brugere fra anlæg uden formaliseret brugerindflydelse.

Brugernes ønsker og forventninger til deres idrætsanlæg er med andre ord omtrent de samme, uanset om de har formaliseret brugerindflydelse eller ej, og uanset om anlægget ligger i en landkommune, en provinsby eller i hovedstadsområdet.

Forskellene i brugernes tilfredshed med deres respektive idrætsanlæg som helhed (Kapitel 5), synes altså ikke at hænges i forskellige behov og forventningsniveauer, men må i stedet antages at hænges sammen med reelle forskelle i kvaliteten af de faciliteter og forhold i øvrigt, som eksisterer i de enkelte anlæg.

7. HVOR TILFREDSE ER BRUGERNE

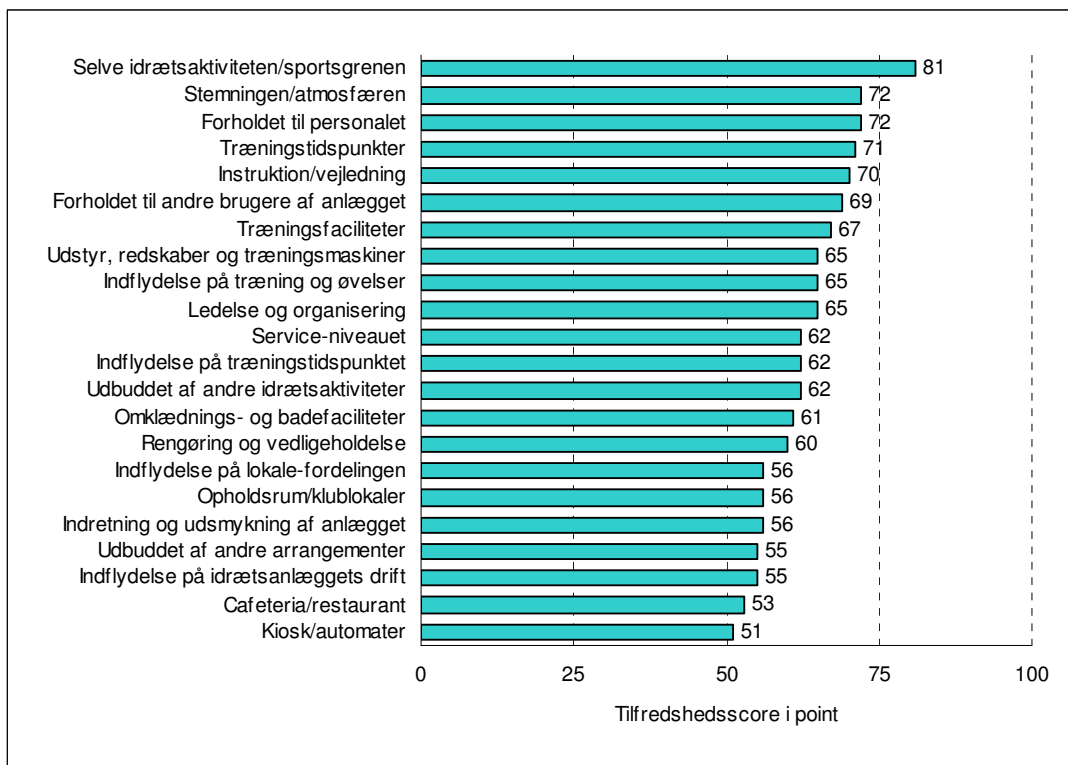
7.1. Generelt for alle brugerne

Brugerne er som beskrevet i kapitel 5 generelt ganske godt tilfredse med de seks idrætsanlæg som helhed.

Også når man ser på tilfredsheden med de forskellige enkeltforhold, der er blevet spurgt til i undersøgelsen, er bedømmelsen overvejende positiv. Der er ganske vist en vis spredning i tilfredsheden med de respektive forhold, men den er ikke nær så stor, som tilfældet var for vigtighedens vedkommende. Ingen af forholdene scorer således under 50 point svarende til bedømmelsen ”i nogen grad tilfreds”. Det drejer sig altså snarere om varierende grader af tilfredshed med de forskellige forhold end om egentlig utilfredshed.

Som det fremgår af figur 4, er brugerne klart mest tilfredse med ”selve idrætsaktiviteten/sportsgrenen” (81 point), mens de er relativt mindst tilfredse med ”kiosk/automater” (51 point).

Figur 4. Hvor tilfredse er brugerne med forskellige forhold når de benyttet idrætsanlægget (i point)

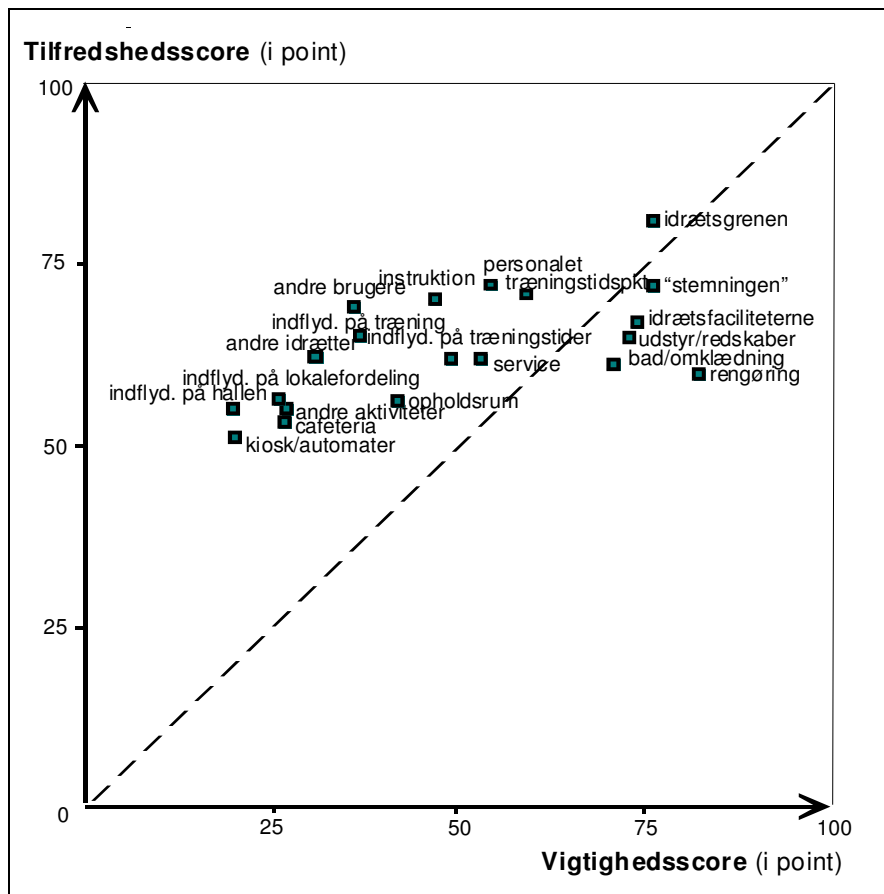

7.2. Tilfredshed i forhold til vigtighed

For at bedømme resultaterne, er det imidlertid også nødvendigt, at sammenholde brugernes tilfredshed med den vigtighed, de tillægger de respektive forhold. En relativ lav tilfredshedsscore på et givet område - eksempelvis kiosk/automater - behøver således ikke at være et egentligt problem, hvis det ikke er særligt vigtigt for brugerne. Omvendt kan selv en relativt høj tilfredshedsscore på et område vise sig at være problematisk, hvis brugernes forventninger er endnu større.

Sammenhængen mellem tilfredsheden med de respektive områder og den vigtighed, de tillægges, er vist i Figur 5. De i alt 20 forskellige enkeltforhold, som der er mulighed for at sammenligne, er placeret som punkter i figuren ud fra deres vigtighedsscore på den vandrette akse og ud fra deres tilfredshedsscore på den lodrette akse. Desto længere mod højre i figuren et forhold er placeret, desto vigtigere anser brugerne det altså for at være, og jo højere opad i figuren det er placeret, jo mere tilfredse er de med det.

Figur 5. Sammenhængen mellem vigtighed og tilfredshed (i point).

Den stiplede diagonallinjen viser hvor der er balance mellem brugernes forventninger og tilfredshed. I de tilfælde, hvor et forhold er placeret over den stiplede linje, betyder det altså,

at brugernes tilfredshed med området – eksempelvis ”personalet” – er større end deres forventninger. Dette er tilfældet for langt de fleste af forholdene, hvoraf mange dog opfattes som mindre vigtige af brugerne. Således overstiger deres tilfredshed med mulighederne for at øve indflydelse på ”træning og øvelser”, ”træningstiderne”, ”lokalefordelingen” og ”driften af idrætsanlægget som helhed” klart den vigtighed, de tillægger det. Og dette gælder i øvrigt uanset hvilket af de seks idrætsanlæg brugerne stammer fra, altså uanset om anlæggene har formaliseret brugerindflydelse eller ej.

Kun fem forhold er placeret under den stiplede linje, dvs. hvor tilfredshedsscoren er lavere end vigtighedsscoren, men det er til gengæld også forhold, som brugerne har meget høje forventninger til. Det drejer sig om ”stemningen/atmosfæren”, ”idrætsfaciliteterne”, ”udstyr og redskaber”, ”bade- og omklædningsfaciliteter” samt ”rengøring og vedligeholdelse”. Da de fire første forhold befinder sig ganske tæt ved diagonallinjen, skal der dog kun mindre forbedringer til for at opnå det optimale på disse områder: balance mellem vigtighed og tilfredshed.

Det eneste forhold, der stikker ud med en markant lavere tilfredshedsscore (60 point) end vigtighedsscore (82 point), er således ”rengøring og vedligeholdelse”. Her er der med andre ord behov for en større indsats, hvis brugernes forventninger skal indfries.

7.3. Hvilke forhold har betydning for den generelle tilfredshed

Mange forhold og omstændigheder har utvivlsomt betydning for brugernes helhedsindtryk af et idrætsanlæg. En statistisk analyse⁸ viser således, at alle de områder og forhold, der er spurgt til, i større eller mindre grad spiller en rolle for deres tilfredshed med idrætsanlægget som helhed. Analysen viser imidlertid også, at det primært er seks af forholdene, som er afgørende for deres samlede bedømmelse.⁹ Det drejer sig om:

- Stemningen, atmosfæren
- Rengøring og vedligeholdelse
- Indretning og udsmykning af idrætsanlægget
- Omklædnings- og badefaciliteterne
- Service-niveauet
- Idrætsfaciliteterne

Sammenhængen viser sig på den måde, at høj tilfredshed med disse seks forhold giver sig udslag i en høj tilfredshed med idrætsanlægget som helhed, mens omvendt lav tilfredshed med dem, giver sig udslag i lav tilfredshed med idrætsanlægget som helhed. Ønsker man at øge brugernes generelle tilfredshed med et idrætsanlæg, er det altså først og fremmest disse seks forhold indsatsen skal fokuseres på.¹⁰

---

⁸ lineær regressionsanalyse i SPSS

⁹ $R=0,746$, dvs. variationerne i tilfredsheden med disse seks forhold, forklarer *tilsammen* 74,6% af variationen i den generelle tilfredshed.

¹⁰ Den anlægsspecifikke tilfredshedsscore for de øvrige forhold fremgår af Bilagstabel 7.

En sammenligning af brugernes tilfredshed med disse seks forhold i de forskellige anlæg, viser da også, at de har meget stor betydning for brugernes samlede vurdering af anlæggene. Som det fremgår af Tabel 11, opnår de to anlæg, hvis brugere generelt er mest tilfredse, (Alhede-Hallerne og Varde Fritidscenter) således den højeste tilfredshedsscore på alle seks forhold.

Tabel 11. Hvor tilfreds er brugerne med forskellige forhold (i point)

N= 870	Al hede	Var de	Kilde skov	Flad så	Hørsholm	Kalundborg	Alle
Stemningen/atmosfæren	77	75	68	67	73	69	72
Træningsfaciliteter	71	69	66	65	64	61	67
Service-niveauet	70	66	60	63	57	53	62
Omklædnings- og badefaciliteter	65	66	59	63	53	55	61
Rengøring og vedligeholdelse	66	69	53	61	56	48	60
Indretning og udsmykning af idrætsanlægget	62	60	55	53	51	48	56

Omvendt opnår det anlæg, hvis brugere generelt er mindst tilfredse (Kalundborghallerne), den laveste score på fire af de seks forhold, og den anden og tredje laveste score på de to sidste.

Billedet er knapt så entydigt, når man sammenligner de tre anlæg, der befinder sig i midten af feltet, og hvor der i øvrigt kun er marginale forskelle på brugernes generelle tilfredshed. Fladså Hallen scorer således højest på service-niveauet, på rengøringen og vedligeholdelsen samt på omklædnings- og badefaciliteterne. Kildeskovshallen scorer til gengæld højest på indretningen/udsmykningen af idrætsanlægget og på idrætsfaciliteterne, mens Hørsholm Idrætspark er det af de tre anlæg, der scorer højest på stemningen og atmosfæren. Det er i den sammenhæng interessant, at på trods af at brugerne af Kildeskovshallen, der har formaliseret brugerindflydelse, er mindre tilfredse med rengøring og vedligeholdelse end brugerne af Fladså Hallen og af Hørsholm Idrætspark, der ikke har formaliseret brugerindflydelse, så er de alligevel en anelse mere tilfredse med anlægget som helhed, end brugerne af de to andre anlæg.

Selv om forskelle i økonomisk formåen – eksempelvis med hensyn til hvor mange ressourcer de respektive anlæg har mulighed for at afsætte til rengøring og vedligeholdelse – også kan spille en rolle, tyder analysen altså på, at der faktisk er en positiv sammenhæng mellem en høj grad af formaliseret brugerindflydelse og en høj grad af brugertilfredshed med idrætsanlægget som helhed. Hvis dette er tilfældet – hvad undersøgelsen ikke kan give noget endegyldigt svar på - skyldes det formentlig, at der gennem den formaliserede brugerindflydelse sikres bedre overensstemmelse mellem brugernes behov og forventninger på den ene side og ledelsens prioriteringer på den anden end i idrætsanlæg, der ikke har formaliseret brugerindflydelse.

8. HVEM ØNSKER INDFLYDELSE PÅ DRIFTEN AF IDRÆTSANLÆGGENE

Indflydelse på driften af idrætsanlægget som helhed, er som tidligere nævnt ikke noget, særligt mange brugere lægger vægt på, idet det er dét af alle de mange forhold, der er blevet spurgt til, som de generelt synes er mindst vigtigt for dem, når de benytter deres anlæg.

Alt i alt synes hver tredje bruger, at det er ”vigtigt” (27 pct.) eller ”meget vigtigt” (6 pct.) at have indflydelse på anlæggenes drift (se Tabel 12). Interessen herfor findes i alle de grupper, som brugerne kan inddeles i, men der er dog samtidig enkelte karakteristiske forskelle, som skal beskrives nærmere i det følgende.

Tabel 12. Hvor vigtigt synes brugerne det er at have indflydelse på driften af anlægget som helhed? (i pct.)

N= 861	Organiserede idrætsudøvere	Uorganiserede idrætsudøvere	Alle
Ikke vigtig	61	77	67
Vigtigt	32	18	27
Meget vigtigt	7	5	6
I alt	100	100	100

Organiserede brugere er som tidligere nævnt generelt mere interesserede i at have indflydelse på forskellige forhold end uorganiserede, og det gælder også, når det handler om indflydelse på driften af idrætsanlægget som helhed.

Som det ses af Tabel 12, er der således næsten dobbelt så mange af de organiserede brugere som af de uorganiserede brugere, der synes, dette er vigtigt eller meget vigtigt. Blandt de organiserede brugere er udøvere af idræt for hold generelt lidt mere interesserede i at have indflydelse på driften af idrætsanlægget end udøvere af individuelle idrætsgrene (se Tabel 13). Skytter er dog en undtagelse i denne henseende, idet de lægger lige så meget vægt på dette som udøvere af eksempelvis fodbold og volleyball.

Tabel 13. Hvor vigtigt er det for organiserede brugere at have indflydelse på driften af anlægget som helhed? (i pct.)

N= 579	Dyrker Idræt for hold	Dyrker individuel idræt	Alle
Ikke vigtig	57	64	61
Vigtigt	35	30	32
Meget vigtigt	8	6	7
I alt	100	100	100

Desuden prioriterer de organiserede brugere indflydelse på driften af anlægget desto højere, jo oftere de træner i idrætsanlægget, og jo mere tid de bruger om ugen på træning. Derimod har det ikke nogen betydning for deres interesse, hvor ofte de går til andre aktiviteter end idræt i anlægget.

Ellers er det generelt sådan, at mænd er en anelse mere interesserede i at have indflydelse på driften end kvinder, og at midaldrende og ældre tillægger det noget større betydning end unge og yngre. Endelig prioriteres indflydelse på driften lidt højere af mellemløbsfunktionærer, faglærte arbejdere og pensionister end af de øvrige erhvervsgrupper, men nogen markant forskel er der ikke tale om.

9. SAMMENFATNING

Brugerne er generelt ganske godt tilfredse med forholdene i de seks idrætsanlæg, der indgår i undersøgelsen. I alt giver 66 pct. af dem således udtryk for, at de i høj grad eller i meget høj grad er tilfredse med idrætsanlægget som helhed, mens 28 pct. i nogen grad er tilfredse. Kun 6 pct. er decideret utilfredse, idet 5 pct. ikke er særlig tilfredse og 1 pct. slet ikke er tilfredse.

Brugerne af idrætsanlæg med formaliseret brugerindflydelse er generelt mere tilfredse med deres idrætsanlæg end brugerne af idrætsanlæg uden formaliseret brugerindflydelse. Især brugerne af Alhede Hallerne og Varde Fritidscenter er meget tilfredse, mens brugerne af Kildeskovshallen kun er marginalt mere tilfredse end brugerne af henholdsvis Fladså Hallen og Hørsholm Idrætspark. Brugerne af Kalundborghallerne er den mindst tilfredse gruppe.

Undersøgelsen belyser også, hvor *vigtige* forskellige forhold er for brugerne i forbindelse med deres idrætsudøvelse, og hvor *tilfredse* de er med de respektive forhold. Det viser sig især at være fem forhold, som de lægger vægt på: rengøring og vedligeholdelse, selve idrætsaktiviteten/sportsgrenen, stemningen/atmosfæren, træningsfaciliteterne, udstyr og redskaber, samt omklædnings- og badefaciliteterne.

Forhold, som har med indflydelse at gøre, vægtes generelt ikke særlig højt af brugerne. Det er primært de forhold, som er tæt på brugernes egne idrætsaktiviteter i form af indflydelse på træningstidspunktet, og indflydelse på træning og øvelser, der har betydning, mens indflydelse på lokalefordelingen og indflydelse på driften af hallen som helhed, betragtes som mindre vigtigt.

Der er gennemgående meget stor enighed mellem brugerne af de seks forskellige anlæg, når de skal prioriterer vigtigheden af forskellige forhold. De lægger med andre ord vægt på de samme forhold, uanset hvilket anlæg de dyrker idræt i.

Generelt anser organiserede idrætsudøvere det for mere vigtigt at have indflydelse på de forskellige forhold end uorganiserede idrætsudøvere, men forskellen er ikke særlig markant.

Når man sammenholder brugernes vurdering af, hvilke forhold der er vigtige og deres tilfredshed med dem, er der kun fem forhold, som brugerne er relativt utilfredse med: rengøring og vedligeholdelse, omklædnings- og badefaciliteter, udstyr og redskaber, træningsfaciliteter og stemningen/ atmosfæren. For alle andre forholds vedkommende er deres tilfredshed større end deres forventninger.

En statistisk analyse af sammenhængen mellem brugernes tilfredshed med de forskellige forhold og deres generelle tilfredshed med idrætsanlægget viser, at det er de fem ovenfor nævnte forhold samt tilfredsheden med indretning og udsmykning, der har størst betydning for deres samlede bedømmelse af anlæggene.

Analysen viser også, at variationerne i brugernes generelle tilfredshed fra anlæg til anlæg i høj grad hænger sammen med variationerne i deres tilfredshed med de vigtigste enkeltforhold. Sammenhængen er dog ikke helt entydig. Selv når bedømmelsen af fx rengøring og

vedligeholdelse er relativt ens, synes brugerne fra idrætsanlæg med formel brugerindflydelse at være mest tilfredse.

På trods af at indflydelse ikke prioriteres særlig højt af brugerne, synes formaliseret brugerindflydelse alligevel at have positiv betydning for deres tilfredshed med idrætsanlægget. Dette skyldes formentlig, at der i kraft af brugerindflydelsen sikres bedre overensstemmelse mellem brugernes ønsker og behov på den ene side og ledelsens dispositioner på den anden. Andre forhold, specielt anlæggenes økonomi, må dog også antages at spille ind, men det har der ikke været mulighed for at tage højde for i undersøgelsen.

10. DATAMATERIALET

Med mindre andet eksplicit er anført, er fremstillingen baseret på materiale indsamlet specielt til brug for undersøgelsen.

Oplysningerne om de seks idrætsanlæg og deres styreform er tilvejebragt gennem interview med halinspektørerne samt ved gennemgang af dokumenter og information på anlæggenes hjemmesider, for så vidt de havde en sådan.

Oplysningerne om brugerne er indsamlet ved hjælp af spørgeskema-interview med et udsnit af aktive idrætsudøvere i alderen 16 år og derover fra hvert af de seks idrætsanlæg, som indgår i undersøgelsen.

Det blev i udgangspunktet estimeret, at det var muligt at uddele 800 spørgeskemaer i hvert anlæg. Uddelingen fandt sted fra slutningen af marts og frem til udgangen af april måned 2005. Spørgeskemaerne var lagt i en frankeret svarkuvert, så de efter udfyldelsen kunne returneres per post.

Hovedparten af det praktiske arbejde i forbindelse med uddelingen af spørgeskemaerne blev varetaget af halinspektøren og det øvrige personale på de respektive anlæg. Der blev i alle anlæggene opstillet papkasser med spørgeskemaer ved svømmehallens billetluge, sammen med en plakat, der oplyste om formålet med undersøgelsen og opfordrede udøverne til at medvirke.

I fire af anlæggene blev der tillige opstillet kasser med spørgeskemaer på andre ”strategiske” steder, hvor idrætsudøverne typisk færdes. I disse tilfælde påtog halinspektøren m.fl. sig desuden at gøre udøverne opmærksomme på undersøgelsen og at opfordre dem til at deltage, når de var samlet til træning.

I et tilfælde (Kalundborghallerne) blev de 800 spørgeskemaer sendt per post til de foreninger, der benyttede anlægget, således at de kunne varetage den videre fordeling til de aktive. I et andet tilfælde (Hørsholm Idrætspark) overbragte halinspektøren personligt spørgeskemaerne til foreningernes kontaktpersoner. Denne metode viste sig at være knap så effektiv, idet antallet af besvarelser blev noget lavere disse to steder end i de øvrige idrætsanlæg (se Tabel 14).

For at opnå en så høj svarprocent som muligt, blev der trukket lod om et antal vinpræmier blandt alle, der besvarede og returnerede spørgeskemaet.

Tabel 14. Antal af udelte og besvarede spørgeskemaer på de respektive anlæg.

	Al hede	Var de	Kilde skov	Flad så	Hørsholm	Kalundborg	Alle
Antal udelte spørgeskemaer	275	525	424	400	?	?	?
Antal besvarede spørgeskemaer	141	229	177	178	118	97	940
Svarprocent	51%	44%	42%	45%	?	?	?

Efter udløbet af indsamlingsperioden var der i alt indkommet 940 besvarede spørgeskemaer fra de seks idrætsanlæg, der indgår i undersøgelsen.

På grund af uddelingsmetoden foreligger der ingen oplysninger om, hvor mange skemaer, der i sidste ende kom i hænderne på aktive idrætsudøvere i Kalundborghallerne og Hørsholm Idrætspark, og det er derfor ikke muligt at beregne svarprocenterne for disse to anlæg. I de fire øvrige anlæg blev mellem 42 pct. og 51 pct. af de udelte spørgeskemaer besvaret, hvilket

må anses for tilfredsstillende, da der ikke var mulighed for at gennemføre en rykkerprocedure over for idrætsudøvere, som ikke returnerede spørgeskemaet.

Antallet af besvarelser blev generelt mindre end oprindeligt antaget. Dette er der flere grunde til, hvoraf her blot skal nævnes de vigtigste. For det første var det ikke praktisk muligt at finde seks idrætsanlæg med tilstrækkeligt mange voksne idrætsudøvere, som samtidig matchede de øvrige udvælgelseskriterier, der var opstillet for undersøgelsen.

For det andet kom uddelingen af spørgeskemaer som nævnt først i gang hen mod slutningen af marts måned, hvor mange indendørs aktiviteter - eksempelvis gymnastik og badminton - var ved at afslutte vintersæsonen, således at der var færre voksne idrætsudøvere på anlæggene end forventet.

For det tredje var uddelingen af spørgeskemaerne afhængig af halinspektørernes og de øvrige ansattes indsats. Selv om de gjorde, hvad de kunne for at inddrage så mange som muligt, var der trods alt grænser for, hvor mange ressourcer de kunne afsætte til formålet.

Selv om færre idrætsudøvere end oprindeligt antaget deltog i undersøgelsen, må antallet af besvarelser dog anses for tilstrækkeligt til at sikre et tilfredsstillende statistisk grundlag for undersøgelsen.

Det er ikke muligt at foretage en nærmere analyse af svarpersonernes repræsentativitet i forhold til den samlede population af voksne idrætsudøvere i anlæggene, da der ikke findes brugerstatistikker eller lignende, som kan danne udgangspunkt herfor.

Sammenlignet med den voksne befolkning som helhed er der dog ingen markante ubalancer i datamaterialet. Der er - som det ses af Tabel 15 - lidt flere mænd blandt brugerne af de seks idrætsanlæg end i den voksne befolkning som helhed. Og der er også - som det ses af Tabel 16 - lidt flere yngre voksne (25-44 år) og midaldrende (45-64 år) og noget færre ældre (65+ år) blandt brugerne, end i den voksne befolkning som helhed.

Tabel 15. Andel af mænd og kvinder blandt brugerne af de seks idrætsanlæg, og i den voksne befolkning som helhed (i pct.).

	Brugerne af de seks idrætsanlæg	Den danske befolkning over 15 år
Mænd	51	49
Kvinder	49	51
I alt	100	100

Note: Opgørelsen af den voksne danske befolknings kønsfordeling, stammer fra Danmarks Statistiks folketælling per 1. januar 2005, jf. www.statistikbanken.dk

Tabel 16. Andel af forskellige aldersgrupper blandt brugerne af de seks anlæg, og i den voksne befolkning som helhed (i pct.).

	Brugerne af de seks idrætsanlæg	Den danske befolkning over 15 år
Under 16 år	2	-
16 - 24 år	11	13
25 - 44 år	39	36
45 - 64 år	35	33
65 år og derover	13	19
I alt	100	100

Note: Opgørelsen af den voksne danske befolknings aldersfordeling, stammer fra Danmarks Statistiks folketælling per 1. januar 2005, jf. www.statistikbanken.dk

11. BILAGSTABELLER

Bilagstabel 1. Andel af forskellige erhvervsgrupper, der dyrker idræt i de forskellige idrætsanlæg (i pct.)

N= 905	Al hede	Var de	Kilde skov	Flad så	Hørs holm	Ka lund borg	Alle anlæg	Dan mark
Selvstændig (inkl. medarb. ægtefælle)	6	5	9	7	16	6	7	6
Højere funktionær (over 10 underordnede)	10	7	12	3	10	7	8	4
Mellem funktionær (1-10 underordnede)	13	7	13	11	11	9	11	8
Lavere funktionær (ingen underordnede)	24	20	18	26	15	22	21	22
Faglært arbejder	8	13	5	11	3	10	9	8
Ufaglært, specialarbejder	5	8	1	6	1	11	5	12
Arbejdsløs (A-kasse, dagpenge)	1	3	2	3	2	2	2	3
Kontanthjælpsmodtager	0	1	0	0	0	0	0	1
Efterlønsmodtager	4	4	4	5	2	2	4	4
Pensionist	19	12	14	13	23	13	15	17
Hjemmearbejdende husmor/husfar	1	0	2	2	1	1	1	1
Under uddannelse (inkl. lærling, elev)	8	16	15	10	14	10	13	13
Andet	1	4	5	3	2	7	4	1
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100

Note: Opgørelsen over den voksne befolknings erhvervsfordeling, stammer fra Socialforskningsinstituttets Kultur- og fritidsundersøgelse 1998.

Bilagstabel 2. Hvor ofte dyrker brugerne normalt idræt i de forskellige idrætsanlæg (i pct.)

N= 929	Al hede	Var de	Kilde skov	Flad så	Hørs holm	Ka lund borg	Alle
To eller flere gange om ugen	39	58	57	46	66	68	55
En gang om ugen	47	27	29	38	28	24	32
En til tre gange om måneden	7	6	9	11	3	4	7
Sjældnere	7	9	5	5	3	4	6
I alt	100	100	100	100	100	100	100

Bilagstabel 3. Hvor meget tid bruger udøverne normalt om ugen på idræt i anlæggene (i pct.)

N= 920	Al hede	Var de	Kilde skov	Flad så	Hørs holm	Ka lund borg	Alle
Ca. 1 time	47	21	28	46	16	19	30
Ca. 2 timer	27	25	34	19	27	25	26
Ca. 3 timer	14	20	13	14	18	25	17
Ca. 4 timer	8	12	13	11	16	17	13
Ca. 5 timer eller mere	4	22	12	10	23	14	14
I alt	100	100	100	100	100	100	100

Bilagstabel 4. Andel af organiserede og uorganiserede brugere, der går til andre aktiviteter end idræt i anlæggene (i pct.)

N= 940	Organiseret	Uorganiseret	Alle
Overværer opvisninger, kampe, stævner	53	19	41
Deltager i fester og lignende	42	19	34
Går til møder og lignende	39	22	33
Deltager i kulturelle arrangementer	32	20	27
Andet	21	17	19
Går til mindst én anden aktivitet end idræt	77	46	66

Bilagstabel 5. Hvor vigtige er forskellige forhold for organiserede og uorganiserede brugere (i point)

N= 861	Organiserede idrætsudøvere	Uorganiserede idrætsudøvere	Alle
At faciliteterne er rene og velholdte	81	85	82
Selve idrætsaktiviteten/sportsgrenen	79	71	76
At der er rart at komme, god stemning/atmosfære	77	72	76
At der er gode træningsfaciliteter	76	71	74
At udstyr, redskaber, træningsmaskiner er velholdt	77	66	73
Gode omklædnings- og badefaciliteter	68	76	71
Træningstidspunktet	60	55	59
At der er personale i hallen/ på anlægget	50	63	55
At serviceniveauet er højt	50	58	53
Beliggenheden i forhold til hjem/arbejdsplads	51	56	52
Indflydelse på træningstidspunktet	52	43	49
Instruktøren/træneren	58	24	47
Gode opholdsrum//klublokaler	49	29	42
Indflydelse på træning og øvelser	41	27	37
Forholdet til andre brugere af anlægget/hallen	41	28	36
At jeg kender andre, der går til aktiviteten	40	23	34
At det er en klub/forening, der står for aktiviteten	46	9	33
At der er andre idrætstilbud i anlægget/hallen	35	23	31
At der foregår andet end idræt (fx fester, koncerter)	30	20	27
At der er cafeteria/restaurant	31	17	27
Indflydelse på lokalefordelingen	33	14	26
At der er kiosk/automater	23	14	20
Indflydelse på driften af hallen som helhed	23	14	20

Bilagstabel 6. Hvor vigtige er forskellige forhold for brugerne i de forskellige idrætsanlæg (i point)

N= 861	Al hede	Var de	Kilde skov	Flad så	Hørs holm	Ka lund borg	Alle
At faciliteterne er rene og velholdte	81	81	84	83	83	83	82
Selve idrætsaktiviteten/sportsgrenen	68	75	79	73	82	85	76
At der er rart at komme, god stemning/atmosfære	74	81	72	71	80	74	76
At der er gode træningsfaciliteter	67	74	81	71	77	77	74
At udstyr, redskaber, træningsmaskiner er velholdt	67	74	77	69	75	76	73
Gode omklædnings- og badefaciliteter	70	70	76	71	71	65	71
Træningstidspunktet	53	55	60	61	60	66	59
At der er personale i hallen/ på anlægget	55	57	58	54	52	45	55
At serviceniveauet er højt	48	57	59	52	47	49	53
Beliggenheden i forhold til hjem/arbejdsplads	49	47	59	47	59	58	52
Indflydelse på træningstidspunktet	40	50	54	48	51	52	49
Instruktøren/træneren	40	56	39	50	46	48	47
Gode opholdsrum//klublokaler	39	54	30	36	46	46	42
Indflydelse på træning og øvelser	26	40	36	40	35	40	37
Forholdet til andre brugere af anlægget/hallen	35	44	30	34	37	39	36
At jeg kender andre, der går til aktiviteten	36	44	25	26	40	31	34
At det er en klub/forening, der står for aktiviteten	24	48	20	27	38	43	33
At der er andre idrætstilbud i anlægget/hallen	30	43	25	33	18	26	31
At der foregår andet end idræt (fx fester, koncerter)	30	41	11	34	11	26	27
At der er cafeteria/restaurant	23	40	22	21	30	14	27
Indflydelse på lokalefordelingen	16	30	27	26	20	38	26
At der er kiosk/automater	15	31	14	20	20	13	20
Indflydelse på driften af hallen som helhed	17	21	21	17	18	24	20

Bilagstabel 7. Hvor tilfredse er brugerne med forskellige forhold i de forskellige idrætsanlæg (i point)

N= 870	Al hede	Var de	Kilde skov	Flad så	Hørs holm	Ka lund borg	Alle
Selve idrætsaktiviteten/sportsgrenen	77	80	83	81	82	83	81
Stemningen/atmosfæren	77	75	68	67	73	69	72
Forholdet til personalet	78	73	66	73	70	68	72
Træningstidspunkter	70	71	70	70	73	70	71
Instruktion/vejledning	68	71	68	73	67	72	70
Forholdet til andre brugere af idrætsanlægget	72	71	62	68	69	69	69
Træningsfaciliteter	71	69	66	65	64	61	67
Udstyr, redskaber og træningsmaskiner	70	65	66	68	59	65	65
Indflydelse på træning og øvelser	67	66	65	66	60	69	65
Ledelse og organisering	67	67	60	68	60	65	65
Service-niveauet	70	66	60	63	57	53	62
Indflydelse på træningstidspunktet	62	63	61	63	61	62	62
Udbuddet af andre idrætsaktiviteter	67	59	60	63	61	64	62
Omklædnings- og bedefaciliteter	65	66	59	63	53	55	61
Rengøring og vedligeholdelse	66	69	53	61	56	48	60
Indflydelse på lokale-fordelingen	60	59	51	55	56	58	56
Opholdsrum/klublokaler	63	63	52	52	54	47	56
Indretning og udsmykning af idrætsanlægget	62	60	55	53	51	48	56
Udbuddet af andre arrangementer (fx koncerter)	62	58	50	55	47	56	55
Indflydelse på driften af idrætsanlægget/hallen	62	57	49	55	53	50	55
Cafeteria/restaurant	64	60	49	47	46	44	53
Kiosk/automater	61	55	41	56	44	43	51